Dosarul nr. 5r-533/2024
4-24139212-09-5r-05122024

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

05 februarie 2025 mun. Bălți

Judecătoria Bălţi, sediul central
Instanța de judecată compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecătorul: Natalia Foma
Grefier: Cristina Saracuța

examinînd în şedinţă de judecată publică, în limba română, contestația înaintată de Frunză Nina, împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria nr. MAI 06430852 din 07.10.2024, prin care Frunză Nina a fost supus răspunderii contravenționale conform art. 47[1] alin. (1) Cod contravenţional,

c o n s t a t ă :

La data de 07.10.2024, agentul constatator din cadrul SP-2 al IP Pelinia, Mihail Rotari, a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria nr. MAI06 470691 în baza art. 47[1] alin. (1) Cod contravențional pentru faptul că, Frunză Nina a acceptat și primit o geantă din stofă cu inscripția „Victoria” în scopul exercitării dreptului de vot în cadrul referendumului din 20.10.2024 și anume de a vota cu obțiunea „Nu”. În geantă se afla o cană cu inscripția „Victorie”.

Potrivit deciziei asupra cauzei contravenționale nr. 173/2024 din data de 18.11.2024, întocmită de către Ion Șatic directorul adjunct al Centrului Național Anticorupție, cet. Frunză Nina a fost sancționat pentru săvârșirea faptei contravenționale prevăzute de art. 47[1] alin. (1) Cod contravențional cu amendă amendă în cuantum de 750 unități convenționale, ce constituie echivalentul sumei de 37500 lei.

La rândul său, contestatarul Frunză Nina, nefiind de acord cu procesul-verbal și decizia de sancționare emise în privința sa, la data de 28.11.2024, a depus o contestație împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria nr. MAI 06430852 din 07.10.2024, întocmit de agentul constatator din cadrul SP-2 al IP Pelinia, Mihail Rotari, și a deciziei asupra cauzei contravenționale nr. 173/2024 din data de 18.11.2024, solicitând admiterea contestației, anularea procesului-verbal cu privire la contravenție și decizia asupra cauzei contravenționale nr. 173/2024 din data de 18.11.2024, cu încetarea procesului contravențional din motivul că în acțiunile persoanei lipsește fapta contravenției stabilită la art. 47[1] alin. (1) Cod contravențional.

În motivarea contestației, petiționara a menționat în esență că, cu procesul-verbal și decizia agentului constatator nu este de acord. Astfel, concluzionează că agentul constatator nu a examinat obiectiv materialul contravenţional şi nu a elucidat toate aspectele speţei şi acumulat probe, care ar fi demonstrat vinovăţia contravenientei. Potrivit deciziei asupra cauzei contravenţionale, Frunză Nina, a acceptat şi primit bunuri în scopul exercitării dreptului la vot pentru un anumit candidat şi la referendum cu opţiunea *Nu.* În acelaşi timp, la decizia dată nu a fost anexată nici o probă care ar demonstra acest fapt, ba mai mult, în afară de existenţa, conform constatării agentului, a unui acord care nu este susţinut de probe, alte elemente ce servesc la constatarea existenţei contravenţiei, nu au fost depistate. La fel reiterează că, în decizia agentului constatator, nu sunt făcute menţiuni despre utilizarea a careva mijloace tehnice speciale de constatare, astfel, această omisiune duce la apariţia unor dubii privitor la respectarea art. 425 Cod contravenţional, or în situaţia dată este dificil de stabilit care a fost materialul probator pe care l-a utilizat agentul constatator la formularea concluziilor cu privire la faptele contravenientei, indicate in decizie. Prin urmare, fapta incriminată este bazată doar pe nişte constatări personale ale agentului constatator. Simpla indicare în procesul verbal cu privire la contravenţie a articolului, care prevede o sancţiune, nu presupune şi nici nu demonstrează comiterea contravenţiei de către contravenientă, iar lipsa probelor afectează în mod esenţial fondul cauzei. Mai mult ca atât, agentul constatator menționează ca, în urma primirii bunurilor, Frunză Nina urma să voteze la indicaţiile blocului *Victorie-Pobeda.* Însă, conform informaţiilor furnizate public, acest bloc nu poate fi subiect electoral, or acesta nu participă la alegeri, respectiv, este o interpretare şi deducţie personal-eronată a agentului constatator. Cu referire la cele expuse supra, constată că, agentul constatator nu a asigurat realizarea scopului legii contravenţionale, neelucidând pe deplin, obiectiv şi sub toate aspectele circumstanţele cazului dat.

Respectarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale constituie însăşi esenţa unei societăţi democratice, iar obligaţia statului de a se conforma cu bună-credinţă obligaţiilor asumate constituie un principiu fundamental al răspunderii internaţionale a statelor. Această obligaţie generală, este impusă tuturor organelor de drept, care trebuie să se asigure că activitatea lor, urmează să o realizeze in limitele şi in concordanţă cu legea fundamentală existentă, totodată, să asigure calitatea legislaţiei.

În ședința de judecată, reprezentantul Centrului Național Anticorupție, Ion Robu a solicitat respingerea contestației ca fiind neîntemeiată. Totodată considerând că materialul contravențional a fost întocmit conform prevederilor legale.

Contestatarul Frunză Nina în ședința de judecată a solicitat admiterea contestației, anularea procesului-verbal cu privire la contravenție și decizia asupra cauzei contravenționale nr. 173/2024 din data de 18.11.2024, cu încetarea procesului

contravențional din motivul că în acțiunile persoanei lipsește fapta contravenției stabilită la art. 47[1] alin. (1) Cod contravențional.

Avocatul Sergiu Prodan în interesele contravenientei Funză Nina în ședința de judecată a solicitat admiterea contestației, anularea procesului-verbal cu privire la contravenție și decizia asupra cauzei contravenționale nr. 173/2024 din data de 18.11.2024, cu încetarea procesului contravențional din motivul că în acțiunile persoanei lipsește fapta contravenției stabilită la art. 47[1] alin. (1) Cod contravențional.

În ședință de judecată agentul constator din cadrul IP Drochia, Mihail Rotari nu s-a prezentat, fiind citat în mod legal despre locul, data și ora ședinței de judecată, nu a informat instanța de judecată despre motivele neprezentării, nu a solicitat amânarea examinării cauzei pentru o altă dată. Astfel că, prin prisma art. 455 Cod contravențional, instanța de judecată consideră posibilă examinarea cauzei în lipsa acestuia. Concomitent, informații despre data locul și ora ședinței de judecată pe cauza dată au fost făcute publice și pe site-ul oficial al instanței de judecată, ce se asimilează cu citarea publică. Ținând cont de faptul că procedura de citare legală a fost respectată, instanța de judecată a dispus, în baza art. 382 din Codul contravențional, examinarea cauzei în lipsa acestuia.

Audiind poziția participanților la proces, examinând materialele dosarului contravențional și contestația raportate la temeiurile de drept material și procesual care guvernează spața dedusă judecății, instanța de judecată constată următoarele.

În sensul art. 395 alin. (1) pct. 2) și (1[1]) Cod contravențional, instanța judecă contestațiile împotriva deciziilor autorităților competente să soluționeze cauzele contravenționale, procurorului

Contestația împotriva deciziei în cauza contravențională se examinează de către instanța de judecată în a cărei rază teritorială activează autoritatea competentă sau procurorul care a emis decizia, ori de către instanța de la locul unde își are sediul autoritatea competentă, pentru cazurile prevăzute art. 394 alin. (1[1]).

Potrivit alin. (1) art. 448 al Codului contravențional, contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sânt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sânt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmânării copiei de pe decizia respectivă în condițiile art.447[1] alin.(8).

Conform procesului-verbal din 07.10.2024 și deciziei agentului constatator din 18.11.2024, s-a constatat comiterea de către Frunză Nina a contravenției prevăzute la art. 47[1] alin. (1) Cod contravențional.

Procesul-verbal cu privire la contravenție seria nr. MAI 06430852 din 07.10.2024 și decizia de sancționare din 18.11.2024, au fost întocmite în prezența lui

Frunză Nina. Iar, contestația a fost depusă la data de 28.11.2024 (data de pe plic – 25.11.2024), și înregistrată la Centrul Național Anticorupție sub nr. de intrare 4015. Concomitent, instanța statuează că contestația a fost depusă de către petiționar, cu respectarea termenului de 15 zile, prevăzut de art. 448 alin. (1) din Codul contravențional.

Potrivit art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional, pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracțiune, se sancționează cu amendă de la 500 la 750 de unități convenționale.

Instanța de judecată, examinând în cumul totalitatea probelor, conchide că vina persoanei în comiterea contravenției prevăzute de art. 47^1 alin.(l) Cod contravențional este deplin dovedită prin: - decizia asupra cauzei contravenționale nr. 173/2024 din data de 18.11.2024; - informația cu privire la drepturile și obligațiile contravenientului; proces-verbal de audiere a persoanei în privința căreia a fost pornit proces contravențional din 07.10.2024; proces-verbal de cercetare la fața locului din data de 07.10.2024; planșa fotografică; procesul verbal cu privire la contravenție seria nr. MAI 06430852 din 07.10.2024.

În această ordine de idei instanța reține că, agentul constatator a făcut dovadă stării de fapt prin înscrisurile depuse la dosar și apreciate de instanță, iar instanța reține că încheierea procesului-verbal cu privire la contravenție este temeinică. Sub acest aspect instanța conchide că, față de probele administrate în cauză prezumția de legalitate a actului administrativ, din care decurge prezumția de autenticitate și prezumția de veridicitate, nu au fost răsturnate în cazul de față, în condițiile în care săvârșirea faptei contravenționale a fost constatată pe baza constatărilor personale a agentului constatator și a probelor acumulate, iar lui Frunză Nina i-a fost dată posibilitatea de a face dovada contrarie celor consemnate în procesul-verbal cu privire la contravenție, propunând probe în dovedirea susținerilor sale, însă petiționarul nu a prezentat nici o probă într-u demonstrarea nevinovăției sale, la fel, instanța stabilește că cet. Frunză Nina a fost audiat în cadrul procesului contravențional, fiindu-i asigurat dreptul de a depune declarații și dreptul de a-și angaja un avocat. Astfel, instanța constată valabilitate și autenticitate de care se bucură actul contestat.

În consolidarea acestei poziții instanța de judecată remarcă că, procesului-verbal cu privire la contravenție, fiind întocmit de un organ al statului aflat în exercițiul funcțiunii, trebuie sa i se recunoască valoarea probatorie sub aspectul constatării stării de fapt, ca efect al triplei prezumții de autenticitate, veridicitate și legalitate. În acest sens este de menționat că, în jurisprudența CEDO s-a reținut în mod constant că prezumțiile nu sunt, în principiu, contrare Convenției. În așa mod Curtea a constatat anterior că, prezumțiile de fapt și de drept se regăsesc în orice sistem de drept. În principiu, Convenția nu derogă de la acestea, însă în materie penală

obligă statele contractante să nu depășească un anumit prag. în special, articolul 6 § 2 impune statelor să aibă în vedere aceste prezumții, aceasta în limite rezonabile, ținând cont de gravitatea faptelor și păstrând dreptul la apărare (Salabiaku împotriva Franței, hotărârea din 7 octombrie 1988, seria A, nr. 141- A, pag. 15, pct. 28; Telfner împotriva Austriei, nr. 33501/96, pct. 16, 20 martie 2001).

Astfel, instanța consideră că vinovăția contravenientului Frunză Nina în comiterea contravenției incriminate a fost integral dovedită prin probele pertinente și concludente prezentate și cercetate în cadrul ședinței de judecată de către agentul constatator, iar contravenientul nu a prezentat instanței careva probe pertinente și concludente, în corespundere cu principiul contradictorialității, în combaterea celor constatate de către agentul constatator, de aceia faptele constatate de către agentul constatator sunt apreciate de instanța de judecată ca fiind veridice, reflectând evenimentele ce au avut loc în realitate.

Prin urmare acțiunile lui Frunză Nina corect au fost încadrate în conformitate cu art. 47^1 Cod contravențional, coruperea electorală pasivă cu indicii: pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător al bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice, formă, care nu i se cuvin pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusive al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracțiune.

Instanța reține că, procesul verbal cu privire la contravenție este un act juridic administrativ ce se bucură, datorită calității de reprezentant al statului a celui ce îl încheie, de o prezumție de validitate și temeinicie, prezumție care este însă relativă și care poate fi răsturnată prin administrarea probei contrarii.

La caz, în contestația depusă împotriva procesului verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare, Frunză Nina nu a prezentat nici o probă în susținerea poziției sale, limitându-se la invocarea formală a unor neajunsuri. De aceea, în opinia instanței de judecată, nu sunt temeiuri de a pune la îndoială corectitudinea acțiunilor agentului constatator și legalitatea procesului verbal și a deciziei contestate. Or, după prevederile art. 8 alin. (2) din Codul contravențional, persoana care a săvârșit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională este supusă răspunderii contravenționale.

În speță, instanța constată că în cadrul cauzei contravenționale a fost respectat principiul dreptății, contrar alegațiilor contravenientului, iar agentul constatator a întreprins toate măsurile necesare, în vederea stabilirii vinovăției contravenientei și a elucidării cauzei date, or probele anexate de către agent la dosar dovedesc pe deplin vinovăția contravenientului în comiterea contravenției prevăzute de art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional.

Studiind procesul-verbal cu privire la contravenție seria și nr. MAI 06430852 din 07.10.2024 prin prisma art. 442 și 443 Cod contravențional instanța îl găsește ca

fiind întocmit cu respectarea prevederilor indicate, neexistând cazuri de nulitate absolută ce ar putea fi invocate din oficiu.

În consecință, instanța constată că forța probantă a actului atacat nu a fost înlăturată, el bucurându-se în continuare de prezumția de legalitate și temeinicie instituită de lege în favoarea sa.

Cu privire la sancțiunea aplicată de către agentul constatator instanța apreciază că, aceasta a fost aplicată în limitele impuse de art. 34 alin. (2) Codul contravențional și în limitele stabilite de art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional.

Instanța conchide că, față de probele administrate în cauză, prezumția de legalitate a actului administrativ, din care decurge prezumția de autenticitate și prezumția de veridicitate nu au fost răsturnate în cazul de față, în condițiile în care săvârșirea faptei contravenționale a fost constată pe baza constatărilor personale a agentului constatator și a probelor acumulate.

În ipostaza creată și descrisă supra, vinovăția contravenientului în săvârșirea contravenției și-a găsit deplină confirmare prin probele administrate, care în ansamblu coroborează între ele, se completează unele pe altele, nu trezesc nici o îndoială și dovedesc cert cele expuse mai sus.

De rând cu acest fapt, instanța apreciază ca declarativ argumentul contestatarului Frunză Nina precum că nu este de acord cu actul întocmit de către agentului constatator, dat fiind faptul că nu a comis contravenția de care este învinuit, or această poziție de către instanță este privită ca fiind o metodă de apărare în condițiile în care la materialele cauzei există probe pertinente și concludente care în ansamblu din punct de vedere al coroborării dovedesc săvârșirea faptei imputate.

Mai mult, nerecunoașterea vinei de către contravenient, reprezintă în principal un drept al contravenientului de a nu se auto-incrimina, garantat de art. 6 CEDO, or, persoana care pe parcursul procesului contravențional are calitatea procesuală de contravenient nu poate fi urmărită pentru depunerea declarațiilor false sau refuzul de a face declarații. Or, la rubrica 18 al procesului-verbal cu privire la contravenție seria și nr. MAI 06430852 din 07.10.2024 „recunosc săvârșirea contravenției și accept sancțiunea stabilită”, fapt pentru ce a semnat Frunză Nina, ceea ce prezumă că, ultimul și-a recunoscut vina în săvârșirea contravenției.

Or, potrivit procesului-verbal de audiere a persoanei în privința căreia a fost pornit proces contravențional seria nr. MAI 06430852 din 07.10.2024, și-a recunoscut vina și a relatat circumstanțele comiterii faptei.

Urmează a fi respinse alergațiile contestatarului invocate în cererea de recurs, deoarece nu constituie temei de anularea procesului-verbal cu privire la contravenție și decizia asupra cauzei contravenționale nr. 173/2024 din data de 18.11.2024, cu încetarea procesului contravențional din motivul că în acțiunile persoanei lipsește fapta contravenției stabilită la art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional. Or, actele contestate au fost adoptate în limitele competenței, reieșind din temeiurile și obiectul contravenției, cu aplicarea corectă a legii care guvernează raportul juridic litigios, iar

în cadrul judecării pricinii au fost create condiţii obiective participanţilor la proces, întru realizarea drepturilor sale procedurale.

Drept concluzie, instanța de judecată stabilește că, la încheierea procesului verbal cu privire la contravenție și aplicarea sancțiunii contravenționale prin care s-a dispus recunoașterea lui Frunză Nina vinovat în săvârșirea contravenției prevăzute de art. 47[1] alin. (1) Cod contravențional, agentul constatator a respectat prevederile art. 443 din Codul contravențional și a determinat caracterul veridic al contravenției incriminate, fiind acordată atenție cuvenită prevederilor art. 5-9 din Codul contravențional și anume principiul legalității și egalității în fața legii, principiul dreptății și caracterul personal al răspunderii contravenționale, precum și principiul individualizării răspunderii contravenționale și sancțiunii contravenționale, astfel ca obiecțiile făcute de către Frunză Nina în contestația sa să aibă un caracter de a evita răspunderea contravențională și care să nu poată influența actele nominalizate supra, or, odată ce procesul verbal cu privire la contravenție și hotărârea de sancționare fiind legale în fond, aceste acte nu pot fi anulate pe motive formale.

La fel instanța de judecată menționează, că statul de drept este de neconceput fără respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, supremația legii și un sistem democratic, care poate fi asigurat, în primul rând, prin organizarea, desfășurarea și totalizarea rezultatelor alegerilor în corespundere cu anumite standarde, principii democratice.

Democrația implică desfășurarea unor alegeri libere și corecte, crearea unui mediu politic în care cetățenii să aibă posibilitatea de a participa în mod activ în procesul de luare a deciziilor. Dreptul de a alege și a fi ales este recunoscut și garantat de Constituția Republicii Moldova, și reprezintă baza fiecărei societăți democratice.

În acest sens, Declarația Universală a Drepturilor Omului, adoptată și proclamată de Adunarea Generală a ONU, în art.21 stipulează că *„orice persoană are dreptul de a lua parte la conducerea treburilor publice ale ţării sale, fie direct, fie prin reprezentanţi liber aleşi; orice persoană are dreptul de acces egal la funcţiile publice din ţara sa; voinţa poporului trebuie să constituie baza puterii de stat; această voinţă trebuie să fie exprimată prin alegeri nefalsificate, care să aibă loc în mod periodic prin sufragiu universal, egal şi exprimat prin vot secret sau urmând o procedură echivalentă care să asigure libertatea votului”*.

Potrivit Constituției Republicii Moldova, art. 2 „(1) Suveranitatea națională aparține poporului Republicii Moldova, care o exercită în mod direct și prin organele sale reprezentative, în formele stabilite de Constituție”. Art. 38.„(1) Voința poporului constituie baza puterii de stat. Această voință se exprimă prin alegeri libere, care au loc în mod periodic prin sufragiu universal, egal, direct, secret și liber exprimat, iar principiile participării la alegeri sunt: -vot universal - cetățenii Republicii Moldova pot alege și pot fi aleși fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau origine social; - vot egal - în cadrul oricărui scrutin, fiecare alegător are dreptul la un singur vot. Fiecare vot are putere

juridică egală, - vot direct - alegătorul votează personal. Votarea în locul unei alte persoane este interzisă; -vot secret - votarea la alegeri și/sau referendum este secretă, excluzându-se astfel posibilitatea influențării voinței alegătorului; -vot liber exprimat - nimeni nu este în drept să exercite presiuni asupra alegătorului pentru a-l face să voteze sau să nu voteze, precum și pentru a-l împiedica să-și exprime voința în mod independent.

Coruperea procesului electoral încalcă flagrant principiile date, mai ales a votului liber exprimat, afectează grav credibilitatea corectitudinii și libertății desfășurării alegerilor, subminând întreg sistemul democratic.

În circumstanțele enunțate instanța de judecată conchide că, în cadrul judecării cauzei s-a confirmat netemeinicia contestației lui Frunză Nina prin urmare, aceasta necesită a fi respinsă, iar procesul-verbal cu privire la contravenție seria nr. MAI 06430852 din 07.10.2024, întocmit de agentul constatator din cadrul SP-2 al IP Pelinia, Mihail Rotari, și decizia asupra cauzei contravenționale nr. 173/2024 din data de 18.11.2024, potrivit căreia cet. Frunză Nina a fost recunoscută vinovată pentru comiterea contravenție prevăzute de art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional, fiindu-i aplicată sancțiunea contravențională sub formă de amendă în cuantum de 750 unități convenționale, ce constituie echivalentul sumei de 37 500 lei, urmează a fi menținute fără modificări.

În conformitate cu prevederile art. 457-458, art. 460, art. 462 Cod contravențional, instanța de judecată,

h o t ă r ă ș t e :

Se respinge contestația înaintată de Frunză Nina, împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria nr. MAI 06430852 din 07.10.2024, prin care Frunză Nina a fost supus răspunderii contravenționale conform art. 47^1 alin. (1) Cod contravenţional, ca fiind neîntemeiată.

Hotărârea poate fi atacată cu recurs la Curtea de Apel Nord în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Bălți, sediul central.

Preşedintele şedinţei,
Judecător **Natalia Foma**